

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Expositio Cavsarvm Quibus S. R. M. Sveciae bellum à
Rege Regnoque Daniae sibi illatum, etiam post Pacem
Roschildiae initam, continuare coacta fuit**

Coyet, Peter Julius

[S.l.], 1658

Lit. Q. S. R. M. Sveciae Legatorum Projectum alterum Foederis articulos
comprehendens, exhibitum Commissariis Danicis Haffniae 24. April. 1658.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10534

niorem absentiam, qua ultra biennium, & quod excurrit, patria mea careo, integrum mihi sit in eandem reverti, & Commissionem in hac Aula, qua V. Præpot. Celsitud. me dignari libuit, in Earum manus deponere, & quod propterea navis quædam bellica à classe patriæ ad mei transfretationem huc mittenda sit: una cum iterato jussu, ut priusquam ex his locis abeam, exactissime erudirer circa tunc temporis heic institutos Tractatus de fœdere inter Regna isthæc borealia ineundo; & siquidem intelligerem, ad finem illud perductum & sub articulis quibusdam in Vestri Satus & commerciorum detrimentum ac præjudicium conclusum iri, tam diu discessum meum differrem, quam diu bona quædam officia ad obtinendum V. Præpot. Celsitud. præfixum Scopum, contribuere valerem. Interea temporis V. Præpot. Celsitud. ex meis successive transmissis literis & narrationibus perceperunt, non solum prædictum Tractatum fœderis omnino abruptum & dissipatum, sed & punctum istum de excludendis omnibus peregrinis navibus bellicis è mari Balthico, quem Domini Legati Suedici primum quidem sæpissime allegato fœderi, postmodum vero recessui Pacis executivo inserere conati sunt, post multas tædiosas disceptationes ita tandem temperatum, ut in ultimo Suedico concepto quantum ad hoc, intuitu Status V. Præpot. Celsitud. & aliorum extra mare Balthicum sitorum inhæreatur verbis Tractatus pacis, & consequenter omne illud obtentum esse, (nisi mutationes quædam præter spem acciderint,) quicquid officiis meis, ut par est, in observantiam mandatorum V. Præpot. Celsitud. effici potuit, præsertim cum alii articuli sub manibus nunquam fuerint, qui prævio V. Præpot. Celsitud. jussu graves aut molesti mihi accidissent. Ita ut salvo V. Præpot. Celsitud. judicio, firmiter confidam, me heic officio meo satisfecisse, remque ilthæc probe peregisse, quò tandem benigna illa dimissione V. Præpot. Celsitud. frui, Earumque negotia in Aula hac in manus Domini Residentis le Maire tradere queam, modo diu desiderata navis bellica ad me trajiciendum heic in promptu foret. Sed quia eadem heic expectatur, & ut in audio, sine V. Præpot. Celsitud. admonitione ad Dominos Admiralitatis directæ, huc non mittetur, iterum ad V. Præpot. Celsitud. confugere cogor, adhibita petitione humillima, velint interventu clementium mandatorum suorum operam dare, ne prædicta navis bellica, siquidem vela ventis nondum dedit, ulterius detineatur. Quibus Præpot. V. Celsitud. &c. Haffniæ die 20. Julij Anno 1658.

Lit. Q.

S. R. M. Sveciæ Legatorum Projectum alterum Fœderis articulos comprehendens, exhibitum Commissariis Danicis Haffniæ

24. April. 1658.

1 Sit

1.

Sit inter Sac. Regiam Majestatem Regnumque Sueciæ ab una, & inter Sac. Reg. Majestatem Regnaque Daniæ & Norwegiæ ab altera parte strictius defensivum fœdus, ad Suarum Majestatum, earumque respective Subditorum, Regnorum & provinciæ conservationem, contra omnes & singulos, qui vel unum ex Confœderatis, vel utrosque simul & eorum regna ac appertinentes provincias hostiliter invadere, aut unum horum jura in mare Balthicum & hujus portus ipsi competentia in controversiam vocare aut turbare audebunt.

2.

Propterea utrique Reges Confœderati non solum omni conatu & summis viribus impedient, ne peregrina quædam classis bellica, sub quocunque demum prætextu id possit fieri, sive navium conducendarum gratia, sive ad præstanda amicis ac fœderatis auxilia promissa, & quæ sunt hujus generis alia &c. in mare Balthicum ingredi audeat, juxta tenorem pacificationis Roschildensis: sed etiam avertent & præcavebunt, ne præter borealia isthæc regna, ullus sive amicus sive hostis, utrisque vel uni Confœderatorum Regum & Regnorum, licet portus in mari Balthico possideat proprios, classem bellicam ibi habeat, apparet & exercent.

3.

Similiter Confœderati in id omnem operam impendent, ut commercia & negotiationes in mari Balthico ut nunc, ita in posterum ubique locorum sine omni perturbatione maneant, ut & ne cui peregrinorum permittatur, actum aliquem exercere, qui supremæ Confœderatorum jurisdictioni sive Dominio Maris Balthici aliquo modo præjudicare possit.

4.

Atque ut hoc ipsum majori cum efficacia fieri queat, conventum utrinque est, ut unus Confœderatorum obstrictus sit & obligatus, alteri contra eum, qui sive per Oresundicum sive Balthicum fretum peregrina classe in mare Balthicum ingredi vult, omni ope, quam cito id possibile fuerit, & longissimum intra trimestre spatium, post notificationem factam, assistere, quæ quidem notificatio tum fieri debet, quando vel aliquis invaditur, vel quando præscitur, peregrinam classem per Oresundicum vel fretum Balthicum in mare Balthicum intrare velle.

5.

Quod si quandoque acciderit, ut peregrina classis ex improvise per freta, vel Oresundicum vel Balthicum in mare Balthicum vi adhibita penetraret, antequam vel unius sive alterius vel utriusque Confœderatorum classis ad impediendum transitum parata esset, itidem ambo Confœderati tenebuntur, longissimum intra elapsos tres menses, post acceptum nuncium de ea re, mutuo sibi auxiliari, & conjunctis viribus ingredientem classem aggredi, & quantum possibile eò incumbere, ut evertatur & pereat, aut minimum impedire, ne impune redire possit.

6. Auxili-

Auxilium istud in hoc casu minimum consistet in 20. navibus bellicis, quarum minima 24. tormentis instructa, ac decenter munita & militibus armata sit, sub ductu ejusmodi Admiraliorum aliorumque Officialium, quos, qui auxiliares naves mittunt, ipsi nec succursui isti idoneos existimant. Et in auxilium missa classis illius sumptibus, qui auxilium prestare debet, non verò illius qui istud petit, quamdiu expeditio duraverit, sustentabitur; ita tamen ut qui accipit auxilium obstrictus sit ordinationem instituire, ut ex ipsius Regionibus com meatum & apparatus bellicum necessarium, & hujus generis alia, a quo & ordinario pretio in auxilium missa classis accipere possit, siquidem eorum indiguerit.

Atque ut omnis circa regimen & gubernationem conjunctæ illius classis confusione atque dissensionibus orituris occasio præscindatur, convenit invicem, ut Regum Confœderatorum ille, qui auxilia deposcit, Directorium super ambas classes obineat, ita tamen ut subsidiariæ classis Admiralius & Officiales primarii, more consueto, ad consilium bellicum adhibeantur, decretumque hostem aggrediendi communi consilio fiat & concipiatur. Sed quod ad Executionem spectat, quilibet Admiraliorum propriam classem & à Domino ac Rege suo sibi concreditam ipse gubernet ac commendet.

Quod si vero contingat, ut alterutrum Confœderatorum Regnorum, quod tenore nuper factæ pacis, sive fœderis jam initi impediisset, vel ad impediendum auxilio accurrisset, ne peregrina classis in mare Balthicum intrare possit, aut si quid aliud alteri Confœderato in favorem & commodum præstitisset, ob quod simultatibus vel aperto bello cum alio Principe sive Statu implicari possit, qui sæpe dictum fretum Oresundicum vel Balthicum armata manu penetrare ausus fuisset, tunc neuter Confœderatorum sine alterius consensu, & priusquam ambobus Confœderatis debita satisfactio & securitas obtenta est, ullam compositionem atque pacem cum ea, quæ se offensam putat parte, admittat ac concludat.

Accideret autem, ut alter Confœderatorum ob aliam causam, quam quod peregrinam classem è Mari Balthico excludere voluerit, in similtates quasdam & bellum cum aliquo alio incideret, ita ut ille extra mare Balthicum in suo regno invaderetur, tunc alter alterum in isthoc casu post acceptam notificationem, decem navibus bellicis, quarum minima 24. tormentis majoribus munita, & præterea bene armata, & tam nautis quam militibus instructa sit, sub ductu ejusmodi Admiraliorum & reliquorum Officialium, quos qui subsidium mittit, huic rei idoneos existimat, adsistat ac succurrat. Et in hoc casu subsidiaria classis solummodo per trimestre spatium ejus sumptibus, qui auxilium mittit, sustentabitur; sed eo tempore elapso ab illo, qui auxilio indiguit, satisfactionem & sustentationem tamdiu accipiet & obti-

nebit, quamdiu post prædictos tres menses auxilio quis opus habet, pro modo ac ratione, qua invicem convenire possunt.

10.

Intra spatium trium mensium post factam notificationem & auxilii missionem præstandam, liberum erit Confœderato auxiliatio Legationibus, sive alia amicabile interpositione, hostem ita disponere, quò omnis error ac controversia amicabiliter componi, & qui injuria affectus est Confœderatus sine ambagibus satisfactionem sibi debitam obtinere possit; Nihilominus in hoc casu illa interpositio ita administranda erit, ut si ante elapsum trimestre tempus omnes ortæ controversiæ amicabiliter non fuerint sopitæ, desideratum auxilium sub exitam mensis tertii sine dilatione ulteriori atque mora præstetur, & in designatis locis sistatur.

11.

Dictum subsidium certissime sine ulla contradictione atque exceptione ipso facto præstabitur, nisi bellum ab uno Confœderatorum contra alterius Confœderati Sententiam, ut & per manifestum & indisputabilem juris, fœderis & æquitatis neglectum, ortum & productum sit, in quo casu nullus obligabitur, quod in speciali isthoc fœdere promittitur auxilium & assistentiam præstare, aut se propterea non necessario bello implicare, siquidem hoc ipso fœdere nullius injuria intenditur.

12.

Isthoc fœdus, in quantum plus continet, quam quo Pacificationis Roschildensis executio peringit, incipiat à dato subscriptionis, & duret solummodo proxime subsequentes duodecim annos, nisi uno ante elapsam tempus anno Regna Confœderata de continuatione & prolongatione ejusdem invicem tractaverint aut convenerint.

13.

Quicumque Reges, Principes, Respublicæ vel Status fœderi huic includi volunt, debent id ab utrisque Regibus requirere, & nemo sine utriusque Regis mutuo consensu includetur.

14.

Fœdus hoc à Regibus Sueciæ & Daniæ, ut & utriusque Regni Senatoribus intra hebdomadas ratificabitur, approbabitur & extrahetur.

Lit. R.

S. R. M. Daniæ Commisariorum
Projectum alterum Fœderis articulos comprehendens,
exhibitum Hafniæ 11. Maij 1658.

I.

ERit inter S.R.M. Regnaque Daniæ & Norwegiæ ab una, & S.R.M. Regnumque Sueciæ ab altera parte strictius defensivum fœdus ad Suarum Majestatum Earum-